

STATSFORVALTEREN I AGDER
Postboks 504
4808 ARENDAL

Deres ref.:
Vår ref.: 24/13680-1
Saksbehandler: Kristine Misvær Stenbeck
Dato: 18.04.2024

Informasjon om Nasjonalt forløp for barnevern - kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus

I snart 5 år har Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir) jobbet sammen om Helsesatsingen i Barnevernet. 3.februar 2023 publisert Helsedirektoratet, i samarbeid med Bufdir, [Nasjonalt forløp for barnevern – kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus](#).

Helsedirektoratet oppfordrer med dette mottakerne til å bidra med å spre informasjon om Nasjonalt forløp for barnevern til kommuneledelsen og kommuneoverlege.

Formålet med nasjonalt forløp for barnevern er tidlig innsats, at tjenestene skal samarbeide om barns hjelpe- og helsebehov, kartlegge og utrede for eventuelle helseplager og forebygge alvorlig sykdom. Vi mener dette vil bidra til å sikre helhetlig ivaretagelse av barns helse slik at barn i barnevernet får nødvendig helsehjelp i kombinasjon med riktigere tiltak i barnevernet.

Forløpet beskriver ansvar, oppgaver og samarbeid mellom den kommunale barnevernstjenesten, kommunal helse- og omsorgstjeneste, den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Nasjonalt forløp for barnevern er tilgjengelig for alle barn i barnevernet. Barnevernet starter forløp basert på indikasjon hos det enkelte barn, både bekymringstegn, men også i dialog med barnet selv og omsorgspersoner. Forløpet er et felles arbeid som skal gjennomføres i samarbeid med helsetjenestene – både kommunale helsetjenester, fylkeskommunal tannhelsetjeneste og spesialisthelsetjenesten.

Samtidighet og tverrfaglighet er viktige faktorer for barn og unge i barnevernet. Forskning viser at disse barna har større forekomst av helseplager enn den øvrige barnepopulasjonen og behovene er ofte komplekse. Det er allerede et krav om at man skal samarbeide, tverrfaglig og tverrsektorielt, men nå har tjenestene fått et normerende produkt som skal tydeliggjøre ansvar, roller og gi veiledning om samarbeidet slik at det både kommer tjenestene til gode og, ikke minst, kommer barn og unge i barnevernet til gode.

Nasjonalt forløp for barnevern er et verktøy for å styrke samarbeidet mellom de ordinære tjenestene. Det legger vekt på å nyttiggjøre seg og følge de ordinære strukturene, der man i

Helsedirektoratet

Avdeling for fagutvikling i spesialisthelsetjenesten

Kristine Misvær Stenbeck

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4 • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

første omgang kobler på fastlege, helsestasjon, psykisk helsetilbud i kommunen og lignende, før man kobler på spesialisthelsetjenesten.

Fastleger, helsesykepleiere og psykisk helsetilbud i kommunen er viktige aktører i samarbeid med barnevernstjenesten, og det er behov for god informasjonsflyt og en felles forståelse for den jobben som skal gjøres og hvordan de ulike tjenestene kan hjelpe barn og unge.

Helsedirektoratet og Bufdir har fått lagt nasjonalt forløp for barnevern i NEL (Norsk Elektronisk Legehåndbok) slik at det er lett tilgjengelig for fastleger. Også mange kommuner bruker NEL.

Direktoratene har i tillegg, i samarbeid med relevante fagmiljøer, utarbeidet et informasjonsskriv om hvordan barnevernstjenesten kontakter fastleger ved oppstart av nasjonalt forløp, hvilke takster som gjelder og at det er ønskelig med et notat etter endt konsultasjon som oversendes barnevernstjenesten (*se vedlegg*). I tillegg har vi utarbeidet en [landingsside](#) med standardpresentasjon og informasjonsmateriell som informasjonfilmer, webinarer og tegnefilmer som tjenestene kan nyttiggjøre seg ved implementering av nasjonalt forløp for barnevern.

I lys av nylig rapport fra Helsetilsynet, NOU'er og tilsynsrapporter, er det et stort behov for å styrke samarbeidet på tvers av tjenester, og kommuneledelsen har en viktig rolle i å ha det overordnede ansvaret for både barnevernstjenester og helsetjenester. Implementeringen av nasjonalt forløp for barnevern vil ikke lykkes uten deres bidrag.

Helsedirektoratet håper dere kan bidra med å spre informasjon om nasjonalt forløp for barnevern til kommuneledelsen da ledelsesforankring er nøkkelen i implementeringsarbeidet. Vi tilbyr oss også å komme til aktuelle møtearenaer og presentere forløpet. Siden januar 2023 har vi gjennomført 80 presentasjoner rundt om i landet.

Kontaktperson i Helsedirektoratet er seniorrådgiver Kristine Misvær Stenbeck – kristine.misvaer.stenbeck@helsedir.no

Vennlig hilsen

Helen Brandstorp e.f.
direktør

Helga Katharina Haug
direktør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL		Postboks 2520	6404 MOLDE
STATSFORVALTEREN I AGDER		Postboks 504	4808 ARENDAL
STATSFORVALTEREN I INNLANDET		Postboks 987	2604 LILLEHAMMER
STATSFORVALTEREN I NORDLAND		Postboks 1405	8002 BODØ
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN		Postboks 325	1502 MOSS
STATSFORVALTEREN I ROGALAND		Postboks 59 Sentrum	4001 STAVANGER
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK		Postboks 700	9815 VADSØ
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG		Postboks 2600	7734 STEINKJER
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK		Postboks 2076	3103 TØNSBERG
STATSFORVALTEREN I VESTLAND		Njøsavegen 2	6863 LEIKANGER

Infoskriv om nasjonalt forløp for barnevern – kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus.

1. Det er kommet nytt nasjonalt forløp for barn og unge i barnevernet

Det nasjonale forløpet skal omhandle hele barnets helse dvs. somatisk helse, psykisk helse, tannhelse, seksuell helse og rus.

Barn som får hjelp av barnevernstjenesten kan ha større risiko for å ha udiagnostiserte sykdommer eller udekkede fysiske og psykiske behov (Bradbury-Jones et al., 2021). De kan også ha uteblitt fra tilbudt oppfølging av helse- og tannhelsetjenesten, og mange av barna kan ha økt behov for oppfølging for somatiske helseplager, psykiske vansker og lidelser, rusproblemer, samt tannhelseplager.

Fastlegens jobb er å avklare og behandle sykdom og henvise videre til spesialisthelsetjenesten og øvrig kommunehelsetjeneste ved behov. Målet er få til et godt samarbeid mellom barnevern og helsetjenesten for å gi helhetlige tjenester til barn i barnevernet og deres familier.

<https://www.helsedirektoratet.no/nasjonale-forlop/barnevern>

2. Oppstart nasjonalt forløp for barnevern

Det nasjonale forløpet starter med at barnevernet kaller inn helsetjenesten til et tverrfaglig møte. Det møtet kan være digitalt, og innkalling sendes fastlege pr. post eller, hvis det haster, ring og avtal tidspunkt pr. telefon

Det oppmuntres til at barnevernet har lav terskel for å starte opp forløpet og alltid gjør det når de er i tvil.

På oppstartsmøte må alle parter være frigitt taushetsplikten, og det kartlegges hvem som jobber med hva og hva er det ønskelig å oppnå for barnet og dets familie. I dette møtet avtales videre oppfølging og behandling i helsetjenesten

3. Skille fra sakkyndighetsarbeid

I nasjonalt forløp for barnevern blir barnet undersøkt med tanke på sykdom. Dette gjøres på fastlegens kontor i form av en konsultasjon og honoreres etter gjeldende konsultasjonstakster (normaltariffen). Barn under 16 år er gratis.

Legeundersøkelse i forløpet skiller seg fra sakkyndighetsarbeid (=Anmodning om legeopplysninger i en undersøkelsessak hos barnevernet), som honoreres av barnevernet etter salærtakst (normaltariffen).

Når fastlegen innkalles i tverrfaglig møte, brukes takst 14 og barnevernet betaler ikke for oppstartsmøte.

4. Hvordan nå fastlegen?

Det finnes ikke sikker digital kommunikasjon mellom barnevernet og helsetjenesten pr. i dag. ALTINN er ikke egnet til dette formålet.

Det anbefales å ta kontakt med fastlegen pr telefon og at barnevernet kan bruke legekantorets ICE-nummer (nødnummer) eller direktenummer.

Kommuneoverlege/bydelsoverlege bør ha en liste over slike numre for sin kommune/bydel. Annen sikker kommunikasjon er pr. post.

<https://www.oslo-universitetssykehus.no/fag-og-forskning/samhandling-helsekompetanse-og-likeverdige-helsetjenester/hvordan-na-fastlegen>

5. Konsultasjon på legekantoret

I denne konsultasjonen vil fastlegen kartlegge bl.a.:

Familie/sosial

Tidligere sykehistorie

Aktuell problemstilling

Det vil foretas:

Klinisk undersøkelse inkludert tilleggsundersøkelse (r)

Til slutt vil:

Videre behandling foreslås og iverksettes.

Videre oppfølging og utredning i kommunehelsetjenesten eller spesialisthelsetjenesten igangsettes.

6. Notat til barnevernet

Det lages et notat som går til barnevernet etter konsultasjon.

Det anbefales å bruke journalnotat til dette formålet og at barnet/pårørende får med seg kopi av notatet.